

Тема. Кома між простими реченнями в складному. Тренувальні вправи

1. Дослідницька робота

► З'ясуйте, що поєднують сполучники: однорідні члени речення чи частини складного речення. Запишіть граматичні основи.

1. Сонце останній раз освітило землю та впало за гору.
2. Була чудова пора, яку люди називають золотою осінню.
3. Навкруги темніло, і вітер все дужчав.
4. Усю мою душу й сили віддам за тебе, матінко мила моя.
5. Спустився вечір, і надворі одразу похолоднішало.

2. Цифровий тест

► Позначте цифрами: 1 — просте речення; 2 — складне речення. Наприклад, 2, 2, 1, 2..

Настав теплий ранок, дихає свіжістю земля.

Кленовий листочок покружляв у повітрі й упав у калюжу.

У лісі сльозяться крихітні струмки, розквітає кожна квітка.

За селом починався гай, і вузьенька стежка вела через нього.

За багато віків Київ пережив і побачив немало.

З року в рік Київ прикрашається новими будинками, парками, проспектами.

Злетіла пташка високо, а людина ходить тільки по землі.

3. Творча робота

► Доповніть речення, утворивши складні, використайте різні засоби зв'язку (безсполучниковий, сполучниковий)

1. Миттєво між хмарами з'явилося яскраве сонце,...

2. Навкруги цвіли весняні квіти,...

4. Спишіть, уставляючи пропущені букви та розставляючи розділові знаки. У 2-му реченні підкресліть усі члени речення, накресліть його схему

Ще ранок дихає прох..лодою від сну підводиться трава.

Ввеч..рі на небі сп..лахують міриади зірок а на морі стел..ться м..сячна доріжка.

Вони раділи справжньому т..плу і сонцю які зм..нили все навкруги.

На м..рському бер..зі діти зб..рали різнокольорові камінці д..рослі спостерігали за ними.

5. Відгадайте загадки. Назвіть, які речення у них – прості чи складні.

1. Сніг на полі,
На озері крига,
Завірюха віє,
А мороз щипає,
Коли ж це буває?
2. Він у садках, гаях блукає,
Жовті шати одягає.
Золотисту стелить постіль —
Жде сестрицю білу в гості.
3. Щось літало та й у воду впало; води не сколотило, а й само не полетіло.
4. Із землі підніме й мале, а через хату не перекине й велике.
5. Кольорові ми сестрички,
Ми сумуєм без водички,
Хочемо все прикрашати,
Кольорами малювати.

Домашнє завдання.

Запишіть 4-5 загадок, що складаються зі складних речень.